

Під час лекційних занять з дисципліни застосовуються такі інноваційні освітні технології, як розкриття лекційного матеріалу за допомогою мультимедіа, проведення проблемних лекцій, лекцій-діалогів і лекцій-дискусій, що сприяє оптимізації розподілу аудиторного часу та забезпечує зворотний зв'язок викладача з аудиторією.

При вирішенні завдань для самостійної роботи студенти мають можливість використання матеріалів дистанційного навчально-методичного комплексу з дисципліни «Звітність банків» (WebCT). Зазначений інтернет-ресурс, крім того, може використовуватись для написання рефератів, вирішення інших індивідуальних завдань, а також для спілкування з викладачем з приводу виконання завдань СРС за допомогою електронної пошти та форуму WebCT «Звітність банків».

Вирішення індивідуальних завдань з дисципліни «Звітність банків» дозволяє поглибити, узагальнити та закріпити знання, одержані студентами в процесі навчання, а також виробити навички застосування цих знань на практиці. Студент обирає два види індивідуальних завдань, тематику яких погоджує з викладачем, з наступного переліку: аналітичний огляд наукових публікацій, написання реферату, аналітичний звіт про власні наукові дослідження, підготовка презентації (доповіді), виконання завдань у рамках дослідницьких проектів кафедри (факультету), переклад літературних джерел іншомовного походження за заданою проблематикою. Студент може обрати тему індивідуального завдання, безпосередньо пов'язану з темою магістерської дипломної роботи, якщо нею передбачено розкриття питань формування фінансової або статистичної звітності банків.

Інноваційні освітні технології, що застосовуються у процесі викладання дисципліни «Звітність банків» сприяють формуванню конкурентоспроможних фахівців магістерського рівня за програмою «Облік і аудит в управлінні банками», які володіють широким спектром сучасних знань, умінь, навичок і здатністю до самостійного навчання в умовах змін нормативно-законодавчого регулювання обліку, зумовлених реформуванням вітчизняної системи бухгалтерського обліку.

*Ларікова Т.В., к.е.н, старший викладач
кафедри обліку в кредитних
і бюджетних установах та економічного аналізу*

ЗАСТОСУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМНИХ СИТУАЦІЙ МІЖ ВИКЛАДАЧЕМ І СТУДЕНТОМ

У педагогічній діяльності можуть виникати конфліктні ситуації між викладачем і студентом, їх називають «навчальні конфлікти». Як правило, конфлікт виникає не одразу, а поступово. Викладачі починають відчувати невдоволення, нестриманість студента. Одразу реагувати не варто, бо студент має бажання задовольнити власні амбіції перед аудиторією, і буде продовжувати провакувати викладача. Усвідомивши, що порушено баланс в інтересах педагога і студента, слід проаналізувати випадок, не доводячи його до загострення, до виникнення конфліктної ситуації. Викладач може проявити ініціативу, запросивши студента на відверту бесіду, наприклад, після заняття.

Кожний конфлікт у педагогічній практиці — гостра ситуація, однак, завдяки підвищеній емоційності може сприяти усвідомленню моральних законів. Отже, важливо подивитися на конфлікт як на спонтанно виниклі або спеціально створювані суперечності у стосунках між викладачем і студентом, які за умови конструктивного розв'язання приводять до позитивних змін у стосунках його учасників, їхнього розвитку і розвитку всього колективу. Викладач не повинен боятися конфлікту, якщо він виникає, слід опановувати технологію поведінки у конфліктній ситуації.

Конфлікт не можна обходити увагою, і якщо викладач не усвідомить цього і вчасно не внесе коректив у ситуацію, вона може набутися деструктивного характеру. Належно продумані, делікатні превентивні дії знімають напругу, відкривають простір для позитивних емоцій. Найефективнішим є розмова, компроміс, взаємний аналіз ситуації.

Для ефективного подолання конфліктної ситуації викладачеві необхідно обрати поведінку, враховуючи власний метод, методи інших, втягнутих до конфлікту людей. Психолого-педагогічна наука виокремлює основних п'ять методів поведінки в конфліктній ситуації.

1. Конкуренція. Прагнення стати центром ситуації. За цієї позиції погляди, потреби інших учасників ситуації не сприймаються як значущі. Це активний, майже агресивний наступ, намагання вирішити конфлікт, ігноруючи інтереси інших осіб. Виявляється в діях, задоволенні своїх інтересів на шкоду іншим учасникам конфлікту.

2. Уникнення. Пов'язаний з намаганням відсунути конфліктну ситуацію якомога далі, сподіваючись, що все вирішиться само собою. Така стратегія може бути й конструктивною реакцією на конфліктну ситуацію, коли вирішення її доцільніше відкласти на пізніше.

3. Пристосування. Йдеться про взаємне пристосування партнерів, за якого людина діє, не відстоюючи своїх інтересів.

4. Співробітництво. Головне для нього — прагнення разом підійти до ефективного вирішення ситуації, конфлікту з урахуванням інтересів, потреб обох сторін, пошук взаємовигідних умов і шляхів досягнення порозуміння. Така стратегія є найефективнішою для налагодження добрих стосунків, але потребує більше часу, ніж інші.

5. Компроміс. Виявляється в намаганні не загострювати ситуації в конфлікті, взаємно поступаючись інтересами. Він подібний на співробітництво, партнери не враховують глибинних потреб, інтересів, а задовольняються зовнішньою стороною поведінки.

Педагог завжди повинен вміти успішно використовувати кожен із методів вирішення конфліктної ситуації, враховуючи конкретні обставини: вміти поступатися, йти на розумний компроміс, встановлювати партнерські стосунки й водночас відстоювати власну позицію.

*Лесняк В.О.,
Завгородній Р.В.,
старші викладачі кафедри аудиту*

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ НАУКИ «АУДИТ»

«Аудит» — одна з базових наук, що формують професійні знання і практичні навички фахівців в області економіки. На сьогодні випускники вузів не мають достатніх знань і досвіду, щоб працювати у сфері аудиту або принаймні самостійно використати його в управлінні підприємством. Звичайно, короткий курс аудиту не може дати всіх необхідних знань, але основним його завданням є виховання навичок :

- професійного використання законодавчих, нормативних, інструктивних матеріалів;
- роботи з нормативно-правовими в області аудиту;
- організації і проведення перевірки стану бухгалтерського обліку на підприємстві та набуття практичних навичок зі складання аудиторського звіту;
- інтересу до аудиту як науки і його застосування практичної діяльності.

У зв'язку з цим, виникає ряд проблем, причому причиною їх є не студенти і викладачі, а безпосередньо сама неефективна методологія викладання науки.

Найактуальнішими у багатьох вузах є такі методологічні проблеми:

1) «теоретичний» характер вирішуваних ситуацій на практичному і семінарському зайнятті, відсутність виробничої практики по аудиту при формуванні знань фахівців з напрямку «Облік і аудит»;

2) невисока зацікавленість студентів у вивченні науки, недостатній рівень розвитку аудиторських послуг в Україні.

Отже, для вирішення вищевикладених проблем, необхідно підвищити інформаційну забезпеченість і зацікавленість студентів до науки «Аудит».

З цією метою необхідно ввести до навчальної програми науки «Аудит» новітні інтерактивні методи викладання. Історично в університеті склався більшою мірою пасивний метод викладання, коли викладач є основною дійовою особою, що управляє заняттям, а студенти тільки пишуть тести або відповідають на питання. При цьому студенти отримують тільки поверхневі знання і не вміють їх з потреби використати.

Більш високу ефективність показує інтерактивні методи, орієнтовані на ширшу взаємодію студентів не лише з викладачем, але і один з одним, а також на домінування активності учнів у процесі навчання. При застосуванні інтерактивних методів місією викладача є лише керівництво і настанова, а також розробка плану заняття (зазвичай, це інтерактивні вправи і завдання, в ході виконання яких студент вивчає матеріал).

Як різновиди інтерактивного викладання, можна використати такі методи, як: інтерактивні лекції (студент у ролі викладача) і інтерактивні семінари (круглий стіл, мозковий штурм, ділова гра, кейси, дискусія, тренінг, проектний семінар, творчі завдання та ін.)

Використання уже згаданих методів допоможе підвищити зацікавленість студентів у науці «Аудит», а отже і продуктивність їх навчання.